

سه شنبه 11 خرداد 1395 - 24 شعبان 1437 - 31 می 2016

کاشتن اولین بذر توتون سیگار توسط «حکیم فانوس» در رشت ...

* 11 خرداد

درگذر تاریخ

* کاشتن اولین بذر توتون سیگار توسط «حکیم فانوس»

در رشت (1266 ش)

اشاره:

دکتر استپان هاراتونیان که در گیلان معروف به حکیم فانوس بود، از پزشکان ارامنی مقیم رشت بود. وی علاوه بر پزشکی به کار فلاحیت توتون نیز مشغول بود، اول کسی بود که بذر توتون سیگار را در سال ۱۲۵۳ ش از ترکیه به گیلان آورد و در ملک شخصی خویش کاشت. او بود که بذر توتون سیگار را به تنباکوکاران فومن داد تا بکارند و بر اثر مساعی او کشت توتون جانشین تنباکو شد و کارخانه سیگارسازی در رشت به وجود آمد.

* تصویب اساسنامه فرهنگستان ایران در هیئت وزیران

(1314 ش)

اشاره:

برای حفظ و توسعه و ترقی زبان فارسی، اساسنامه تشکیل فرهنگستان زبان و ادب پارسی در یازدهم خرداد 1314 ش در هیئت وزیران به تصویب رسید و اولین جلسه آن با حضور 24 تن از ادیبان کشور فردای آن روز، در دوازدهم خرداد 1314 برگزار شد. اهم وظایف فرهنگستان عبارتند از: اختیار الفاظ و اصطلاحات در هر رشته از رشته‌های زندگانی با سعی در این که حتی الامکان، فارسی باشند؛ پیراستن زبان فارسی از الفاظ نامناسب؛ تهیه دستور زبان و استخراج و تعیین قواعد برای وضع لغات فارسی و اخذ یا رد لغات بیگانه و خارجی؛ جمع آوری لغات، اصطلاحات، اشعار، امثال و نوادر محلی؛ تشویق شعراء و نویسندگان در ایجاد شاهکارهای ادبی؛ تشویق دانشمندان به تألیف و ترجمه کتب سودمند به فارسی فصیح و مأنوس و مطالعه در اصلاح خط فارسی فرهنگستان پس از شهریور 1320 به تدریج ضعیف و سپس تعطیل گردید. پس از آن، کوشش‌هایی برای افتتاح مجدد آن به عمل آمد که ثمری نبخشید تا این که سرانجام، فرهنگستان زبان ایران، در آبان ماه 1349 بنیان نهاده شد.

* درگذشت استاد «سیدحسین میرخانی» خوشنویس برجسته

(1361 ش)

اشاره:

سیدحسین میرخانی برادر بزرگتر استاد سیدحسن میرخانی در سال‌های پایانی عمر معروف به سراج الکتاب، در سال 1284 در تهران به دنیا آمد. تعلیم خط را از پدر که از خوشنویسان و شاگردان میرزا رضا کلهر بود فرا گرفت و طولی نکشید که به جرگه خوشنویسان به ویژه در تحریر خط نستعلیق درآمد. میرخانی مدرس خط کلاس عمومی خوشنویسی اداره هنرهای زیبا بود و مجال کمتری برای کتابت آثار می‌یافت. از آثار مهم کتابت استاد میرخانی، دو جلد قرآن کریم است که قرآن اول با ترجمه فارسی و قرآن دوم، بدون ترجمه به چاپ رسیدند. سیدحسن میرخانی موفق به دریافت نشان درجه یک هنر و نشان درجه سه خدمت شد و تقدیرنامه‌ای از دانشگاه الزهرا به مناسبت نوشتن اولین قرآن اخذ کرد.

از خدمات مهم وی در جهت گسترش هنر خوشنویسی، پایه‌گذاری انجمن خوشنویسان ایران می‌باشد که هم اکنون نیز این انجمن در راستای این هنر فعالیت می‌کند. این استاد گرانمایه سرانجام در یازدهم خرداد 1361 ش در 77 سالگی درگذشت.

* تعطیلی فعالیت حزب

جمهوری اسلامی

به پیشنهاد اعضای آن

(1366 ش)

اشاره:

حزب جمهوری اسلامی یک هفته پس از پیروزی انقلاب از سوی حضرات آیات

سید محمد حسینی بهشتی،

سید علی خامنه‌ای، سید عبدالکریم موسوی اردبیلی، هاشمی رفسنجانی

و دکتر محمد جواد باهنر با هدف ایجاد تشکیلاتی نیرومن و سامان دادن به نیروهای فعال و ایجاد انسجام و انضباط، اعلام

موجودیت کرد و به عضوگیری پرداخت. این حزب، در طول حیات خود، ضمن شرکت فعال تشکیلاتی

در تمامی صحنه‌های سیاسی و اجتماعی کشور، به لحاظ حضور رهبران حزب در سطوح بالای تصمیم‌گیری، نقش تعیین کننده‌ای

در سمت‌گیری مسائل و موضع‌گیری‌های کشور ایفاء نمود.

فعالیت حزب جمهوری اسلامی تا سال 1363، همچون گذشته ادامه یافت ولی از آن سال به بعد، به تدریج دامنه و گستردگی

آن کاهش یافت تا

آن که در یازدهم خرداد 1366، به دنبال پیشنهاد آیت‌الله خامنه‌ای و هاشمی رفسنجانی به امام خمینی، مبنی بر توقف

فعالیت‌های حزب و موافقت ایشان، حزب جمهوری اسلامی، فعالیت‌های خود را متوقف نمود.

در نامه رهبران حزب در دلائل انحلال آن آمده بود: «احساس می‌شود که وجود حزب، دیگر آن منافع و

فوائد آغاز کار را نداشته و به عکس ممکن است تخریب در شرائط کنونی، بهانه‌ای برای ایجاد اختلاف و دو دستی و موجب

خدشه در وحدت و انسجام ملت گردد. شورای مرکزی حزب، با اکثریت قاطع به این نتیجه

رسید که مصلحت کنونی انقلاب در آن است که حزب جمهوری اسلامی تعطیل و فعالیت‌های آن به کلی متوقف گردد».

* درگذشت استاد، دکتر «مهدی

روشن ضمیر» ادیب و

زبان‌شناس معاصر (1378 ش)

اشاره:

استاد دکتر مهدی روشن ضمیر در سال 1298 ش در تبریز به دنیا آمد و پس از طی دوران ابتدائی و متوسطه، برای ادامه

تحصیل، در سال 1316 راهی تهران

شد. وی از آن پس به تدریس و نیز ادامه تحصیل پرداخت و در سال 1336 دکترای خود را از فرانسه اخذ کرد. استاد روشن

ضمیر از آن پس به مدت 27 سال

در دانشگاه تبریز تدریس نمود و به تألیف و نگارش نیز پرداخت. مشکلات زبان فرانسه در 3 جلد، دیار خوبان، برگزیده‌های ادبی

در 2 جلد و مجله‌های فرانسه و نیز ترجمه فردوسی و حماسه ملی و معتقدات و آداب ملی

از جمله آثار وی می‌باشند. استاد روشن ضمیر سرانجام پس از عمری تلاش و خدمت در 80 سالگی در تهران درگذشت و در

مقبره الشعراي تبریز به خاک سپرده شد.

* گشایش موزه

آموزش و پرورش اصفهان

اشاره:

برای حراست از مفاخر گذشته و ادامه و تکامل فرهنگ این سرزمین، سازمان آموزش و پرورش، ایجاد موزه آموزش و پرورش را

به عنوان کانون فرهنگ و هنر جامعه‌در سرلوحه ی اهداف خود قرار داد محل این موزه منزل مسکونی شادروان عطاءالملک

دهش از شخصیت‌های اجتماعی اواخر دوره قاجار است که دارای مجموعه ای از هنر ایرانی

و اروپائی است.

این ساختمان پس از پیروزی انقلاب اسلامی به مدرسه تبدیل شد که پس از بازسازی در سال ۱۳۷۸ به عنوان جایگاه موزه

آموزش و پرورش مورد استفاده قرار گرفت. موزه با ایجاد زمینه‌های مناسب برای استفاده از تجارب گذشتگان، فراهم آوردن

شرائطی برای مقایسه وضعیت آموزشی گذشته و حال، تجلیل از پیشکسوتان و

طلایه داران نظام تعلیم و تربیت، حفظ یاد و نام شان همت

گماشته است.

* درگذشت بازیگر پیشکسوت

پروین سلیمانی

* مقدمات تأسیس بانک سرمایه گذاری ایران و امارات متحده عربی فراهم شد (1356 ش)

* رحلت عالم جلیل

«میرزا محمد حسن شیرازی» مرجع کل و مجاهد عالی قدر شیعه (1312 ق)
اشاره:

آیت الله میرزا محمد حسن شیرازی در نیمه‌ی جمادی الاولی سال 1230 ق در شیراز به دنیا آمد.
از چهار سالگی شروع به تحصیل نمود و در 8 سالگی مقدمات را به پایان برد. وی در پانزده سالگی شرح لمعه را تدریس کرد و سپس عازم اصفهان گردید. میرزای شیرازی در 29 سالگی وارد کربلا شد و پس از آن به نجف رفت و در درس شیخ اعظم، انصاری، شرکت جست و از خواص شاگردان او شد.
پس از فوت شیخ مرتضی انصاری در 1281 ق زعامت شیعه به میرزای بزرگ شیرازی محول گردید و نزدیک به 30 سال در این مقام به رفع مشکلات مردم و اداره‌ی حوزه‌های علمیه مشغول بود.

مهم‌ترین حادثه‌ای که در ایام زعامت آن پیشوای بزرگ شیعه رخ داد، قضیه‌ی جنبش تنباکو بود. فتوای تاریخی ایشان در معاهده‌ی انحصار تنباکو در زمان ناصرالدین شاه، چنان مردم را به صحنه کشاند که شاه قاجار، مجبور به فسخ قرارداد تنباکو گردید.

میرزای شیرازی همزمان با رهبری جامعه‌ی اسلامی، شاگردان بسیاری را به جامعه‌ی اسلامی تقدیم نمود و کتب متعددی را تألیف کرد.

حضرات آیات عظام سید محمد کاظم یزدی، آخوند ملا محمد کاظم خراسانی، میرزا محمد تقی شیرازی معروف به میرزای دوم، شیخ فضل الله نوری، حاج میرزا حسین نوری، میرزا اسماعیل شیرازی و ده‌ها عالم بزرگوار از جمله شاگردان این فقیه بزرگوار می‌باشند.

سرانجام، میرزای بزرگ در 82 سالگی در سامرا چشم از جهان فرو بست. جسد مطهرش را از سامرا تا نجف با پای پیاده تشییع کردند و در آخر شعبان در جوار مرقد منور امیرالمؤمنین (ع) به خاک سپردند.

از آن پس مجالس فاتحه در تمام شهرها برگزار گردید. همه‌ی بازارها در این ایام تعطیل بود و این عزاداری تا نزدیک به یک سال ادامه داشت.

* وفات آیت الله

حاج سید ابراهیم علم الهدی سبزواری (1420 ق)

اشاره:

آیت الله حاج سید ابراهیم علم الهدی سبزواری فرزند حاج سید محمد حسینی علم الهدی در سال ۱۳۳۵ قمری مطابق با سال ۱۲۹۶ شمسی

در شهر سبزوار و در خانواده‌ای متدین به دنیا آمد.

وی در شبستان مسجد گوهرشاد، پس از آن که آیت الله العظمی میلانی خارج فقه و اصول تدریس می‌کرد، به تقریر درس استاد

می پرداخت و پس از ارتحال ایشان خود حلقه درسی تشکیل داد و بیش از دو دهه در مدرسه

امام صادق (ع) و سایر مراکز به تدریس درس خارج فقه و اصول مبادرت ورزید و شاگردان برجسته‌ای را در مکتب اصولی خود پروراند [۱].

آیت الله علم الهدی انسانی خلیق، شوخ طبع، ساده زیست و بسیار متواضع بود و بیش از سه دهه در مسجد فرش فروشها (حوض چهل پایه) نماز جماعت اقامه نمود و به گره گشایی از کار مردم اهتمام ورزید.

وی هیچگاه ادعای فضل و کمال ننمود، آنچنان زیست که اگر افراد ایشان را نمی‌شناختند، او را فردی عادی تصور می‌نمودند. او هیچگاه سعی نمی‌کرد خود را مقلد بار بیاورد و در طرح مسائل علمی و گشودن گره از معمای آنها از نبوغ خاصی برخوردار بود.

ایشان در جریان انقلاب و حضور در تجمعات و صدور اطلاعیه، با علما و بزرگان مشهد همگام بود و در سال های بعد، از مشوقین طلاب و شاگردان خود برای حضور در جبهه های جنگ تحمیلی به شمار می رفت.

آیت الله علم الهدی سرانجام در

سن ۸۵ سالگی در ماه شعبان سال ۱۴۲۰ قمری برابر با ۱۲ آذر سال ۱۳۷۸ شمسی بر اثر بیماری دار فانی را وداع گفت و پیکر پاکش روز بعد با حضور علما و روحانیون از محل مسجد فرش فروش ها تشییع و در رواق دارالزهد حرم مطهر رضوی تدفین شد [۲].

[۱] . آیت الله علم الهدی در زمان حیات آیت الله العظمی میلانی در منزل خودشان سطوح عالی حوزه را تدریس می کرد و تا زمان حیات استاد خود، درس خارج شروع نکرد.

[۲] . به نقل از نگاه حوزه، شماره ۵۸-۵۵، ص ۲۳۲-۲۳۵ ؛ اختران فضیلت، ص ۵۷۴ ؛ مشاهیر مدفون در حرم رضوی، ج ۱، ص ۲۱۳ همراه با تلخیص و اضافات.

ایشان در مدت عمر بابرکت خود آثار متعددی را تالیف کرد که برخی از آنها عبارتند از: تقریرات دروس خارج فقه و اصول و تفسیر آیت الله العظمی میلانی، آیات العقائد، حاشیه بر نهاییه الدرایه آیت الله شیخ محمد حسین اصفهانی و یک دوره اصول.

* 31 می در گذر تاریخ

* رسمیت یافتن دین مسیح(ع) در روم به فرمان امپراتوری روم (529 م)

* مرگ «ژوزف هایدن» استاد موسیقی و آهنگ ساز بزرگ اتریشی (1809م)

* تولد ژول شره، طراح فرانسوی (1836 م)

* کشف عامل بیماری سیاه زخم توسط «لویی پاستور» پزشک فرانسوی (1881م)

* مرگ «گوستاو کییر شهوف» فیزیکدان آلمانی و کاشف طیف خورشید (1887م)

* مرگ «ارنست دوسارزک» باستان شناس معروف فرانسوی (1901م)

* روز استقلال کامل جمهوری «آفریقای جنوبی» (1910م)

* استقلال دوباره افغانستان (1919م)

* روز جهانی مبارزه با دخانیات

* تولد کلینت ایستوود بازیگر ، کارگردان آمریکائی (1930)